

HACCP handleiding diervoeders

“Vertrouwde principes in een nieuw jasje”

***Productschap Diervoeder
Els van der Boon***

Nieuwe HACCP handleiding?

GMP+: 2006 is de norm!

- ❑ De handleiding is een hulpmiddel:
 - *zodat bedrijf aan GMP+ kan voldoen*
 - *bij opstellen gevarenanalyse voor DRV*
 - *welke voldoet aan nieuwste wet- en regelgeving*

Hoe te werk gegaan?

- ❑ Werkgroep bestaande uit afgevaardigden:
 - CCvDD *Diervoeder (bedrijfsleven en CI's)*
 - CCvDD *HACCP Levensmiddelen*

- ❑ Afgestemd met:
 - *GMP+ deelnemers*
 - *VWA*
 - *Uitwisselbaarheidspartners, o.a QS*

Voor wie?

Alle GMP+ gecertificeerde bedrijven die zelf een HACCP analyse dienen uit te voeren

→ *GMP + B1, B2, B3 (2006&2007)*
en B5 gecertificeerde bedrijven

Wat is er nieuw? (1)

□ Leesbaarheid en toegankelijkheid:

- verwijzing naar GMP⁺ norm
- extra (praktische) aandacht voor een onderwerp
- voorbeeldformulier voor uitwerking gevarenanalyse
- koppeling naar informatiebronnen, zoals DRV en Fact Sheets ongewenste stoffen

Verwijzing naar GMP+ norm

STAP 1

Instellen van een multidisciplinair HACCP- en validatieteam

- GMP+ § 5.4.1 Verantwoordelijkheid en bevoegdheid
- GMP+ § 5.4.2 HACCP-team instellen
- GMP+ § 6.2 Opleiding
- GMP+ § 7.10 Validatie van het HACCP-plan

Wat is er nieuw? (2)

- De basis voldoet aan nieuwste inzichten en regelgeving:
 - *Codex Alimentarius*
 - *Criteria HACCP-levensmiddelen*
 - *Diervoederhygiëneverordening Vo. (EG) 183/2005*
 - *GMP⁺: 2006*

→ inhoudelijke wijzigingen

HACCP- stappenplan

Stap 1		HACCP-team en validatieteam samenstellen
Stap 2		Beschrijving van de producten
Stap 3		Bedoeld gebruik vastleggen
Stap 4		Stel processchema + plattegrond op
Stap 5		Toets processchema + plattegrond
Stap 6		Basisvoorwaardenprogramma opstellen
Stap 7	Principe 1	Gevarenanalyse (m.b.v. kans x ernst)
Stap 8	Principe 2	Kritische beheersingspunten (CCP's) vaststellen (m.b.v. beslisboom)
Stap 9	Principe 3	Normen voor CCP's vaststellen
Stap 10	Principe 4	Monitoring van CCP's
Stap 11	Principe 5	Corrigerende maatregelen vaststellen
Stap 12	Principe 6	Validatie en verificatie v/h HACCP plan
Stap 13	Principe 7	Documentatie en registratie v/h HACCP plan

HACCP: De belangrijkste wijzigingen (1)

- ❑ Stap 2 Beschrijf de producten
 - *Eindproduct én ook grondstof*
 - *Gevaren uit grondstoffen meenemen in gevarenanalyse*

- ❑ Stap 6 Stel een basisvoorwaardenprogramma op
 - *Algemeen basis-hygiëne-niveau*
 - *Voorwaarden voor effectief toepassen HACCP*
 - *Voorheen Punten Van Aandacht (PVA's)*

HACCP: De belangrijkste wijzigingen (2)

- ❑ **Stap 7 Gevarenanalyse (m.b.v. kans x ernst)**
 - *Punten Van Aandacht (PVA's) vervallen*
 - *Bij risicoklasse 4 niet gelijk een CCP, maar.....*

- ❑ **... Stap 8 Stel kritische beheerspunten (CCP's) vast**
 - *Bepaal beheersmaatregelen en*
 - *Is dit laatste beheersmaatregel om risico te beheersen?*

→ *Hulpmiddel beslisboom*

Stap 7 Gevarenanalyse (1)

van mogelijk gevaar → reëel risico

a. Gevaar:

- Chemisch
- Microbiologisch
- Fysisch

b. Risico-schatting:

- Kans x Ernst

Ernst	Kans		
Groot	3	4	4
Matig	2	3	4
Klein	1	2	3
	Klein	Matig	Groot

Stap 7 Gevarenanalyse (2)

Risico-klassen: 1, 2 3 of 4

		oud	Nieuw
1.	Geen beheersmaatregelen	√	√
2.	Periodieke beheersmaatregelen	√	√
3.	Beheersmaatregelen nodig, vaak volstaan algemene beheersmaatregelen (basisvoorwaarden programma)	PVA	√
4.	Beheersmaatregelen nodig, vaak zijn specifieke beheersmaatregelen nodig;	CCP	→ Stap 8 CCP?

Stap 8 CCP?

Hulpmiddel: beslisboom

CCP-beslisboom diervoedersector

Vraag 1 Welk type beheersmaatregel (stap 8.1) is vereist volgens de risico-inschatting (stap 7.2)?

→
→
→

1. Geen
2. Geen
3. Algemene beheersmaatregel

↓

Zijn bedoelde algemene beheersmaatregelen aanwezig en geïmplementeerd?

↓

Stel zo nodig op en neem op in validatie – en verificatieprocedures (stap 12)*

4 specifieke beheersmaatregel

↓

Vraag 2 Zijn bedoelde specifieke beheersmaatregelen aanwezig en geïmplementeerd?

→ NEE

Stop met produceren en verander het proces of product en begin opnieuw bij vraag 1

↓

JA

↓

Vraag 3 Is deze beheersmaatregel in deze fase in het proces specifiek bedoeld om het risico te elimineren of te reduceren tot een aanvaardbaar niveau?

→ JA

→ CCP

↓

NEE

Aandachtspunten

- **Gevareninventarisatie**
 - *Wees volledig, Bv. ook aandacht voor gevaren uit grondstoffen*
 - *Wees concreet, Bv. “fysisch gevaar” onvoldoende! Metaal kan met metaaldetector beheerst worden, glas niet!*

- **Maak gebruik van informatiebronnen**
 - *Bv. DOS & DRV. Let op: vertaal zonodig naar de eigen bedrijfssituatie!*

Aandachtspunten

- Motiveer en registreer gemaakte keuzes
 - *Kennisopbouw*
 - *Aantoonbaarheid naar derden*

→ *Hulpmiddel gevarenanalysetabel*
te downloaden op www.pdv.nl

Hulpmiddel gevarenanalysetabel

Gevarenanalyse tabel

Per processtap uit het processchema worden de gevaren geïdentificeerd (Stap 7) en ingevuld in de gevaren analyse tabel. In de tabel worden per regel de kolommen Nr., Processtap en Omschrijving gevaar ingevuld.

Per gevaar wordt aangegeven in welke van de drie categorieën het gevaar valt (M: microbiologisch, C: chemisch, F: fysisch).

Per gevaar wordt een risico-inschatting uitgevoerd. De kans x, de ernst en de daaruit volgende risicoklasse worden ingevuld in de desbetreffende kolommen.

Voor de risicoklassen 3 en 4 worden (beheers) maatregelen opgesomd in deze kolom. Dit kunnen ook maatregelen zijn die onderdeel uitmaken van het basisvoorwaardenprogramma of elders in het GMP+-certificatieschema Diervoedersector zijn opgenomen

Is de vastgestelde beheer in het proces om het risico beoordeling dient systematisch in het voortbrengingsproces en beheersmaatregel die doorlopen.

In deze kolom dient ingevuld te worden van een CCP is. (De onderstaande vragen beslissingsboom)

nr.	Processtap	Omschrijving gevaar	Cat.	Kans	Ernst	Risico	Type maatregelen	Verwijzing	Vraag 1	Vraag 2	Vr
1	Inkopen		C	1	2	2			2	-	-
			M	2	3	4			4	J	N
			F								

Samenvatting

- Handleiding is hulpmiddel; GMP+ standaard is bindend
- Voldoet aan actuele wet- en regelgeving, ook GMP+: 2006
- Vertrouwde principes in een nieuw jasje
- Maak gebruik van informatiebronnen, maar vertaal zonodig naar de eigen situatie
- Motiveer en registreer keuzes